

Pozegnanie Profesora Andrzeja Olesia

W dniu 18 stycznia 2014 odszedł od nas Profesor Andrzej Oleś.

Pozwolę sobie przypomnieć kilka faktów z życia i działalności Profesora Olesia, związanych z Wydziałem Fizyki i Informatyki Stosowanej oraz z Akademią Górniczo-Hutniczą.

Otóż, Profesor Andrzej Oleś związany był z Fizyką na AGH od roku 1948, kiedy to został zatrudniony na stanowisku młodszego asystenta przez Kierownika II Katedry Fizyki AGH - Prof. Mariana Mięśowicza. Przez ponad 20 lat swojej działalności naukowej Profesor Oleś zajmował się badaniami promieniowania kosmicznego. Do legendy przeszły jego pomiary na dachu AGH, na szczycie Łomnicy oraz na szczycie Aragacu w Armenii. Badania te dotyczyły pęków promieniowania kosmicznego. Były to pionierskie prace.

Następnie, na przełomie lat 60-tych i 70-tych ubiegłego wieku Profesor zainicjował badania w zakresie fizyki ciała stałego. Dotyczyły one własności magnetycznych i strukturalnych materiałów badanych przy użyciu dyfrakcji neutronowej. Skonstruował i uruchomił dyfraktometr neutronowy przy reaktorze badawczym EWA w Świerku. Jego przygoda z fizyką ciała stałego trwała do końca życia. Badania swoje prowadził przede wszystkim w Polsce, na AGH, ale także we Francji, w Rosji i w Brazylii.

Równoległe z pracą naukową Profesor pełnił liczne i ważne funkcje organizacyjne. Wymienię tu tylko kilka: był Pro-Rektorem AGH w latach 1981-84, był wice-dyrektorem Instytutu Techniki Jądrowej - ITJ w latach 1971-74 (z Instytutu tego powstał później nasz Wydział), był kierownikiem Zakładu Fizyki w ITJ (1967-1971), wice-prezesem PTF, członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, członkiem CK d/s tytułu stopni naukowych, członkiem korespondentem PAU, listę można tu kontynuować ...

Chciałbym teraz przypomnieć kilka faktów związanych z Katedrą Fizyki Materii Skondensowanej. Otóż, Profesor Oleś utworzył Zakład Fizyki Fazy Skondensowanej w roku 1973 (który później przyjął aktualną nazwę naszej katedry) i przez 21 lat był jej kierownikiem. Zainicjował główne kierunki badawcze Katedry. Intensywnie przez te wszystkie lata pracował naukowo, pomimo licznych funkcji organizacyjnych. I czynił to jeszcze długo po przejściu na emeryturę. Wspomnę tutaj tylko o dwóch spośród wybitnych osiągnięć Profesora Andrzeja Olesia. Pierwsze - to tablice struktur magnetycznych wyznaczonych dyfrakcją neutronową, które są używane w ośrodkach naukowych zajmujących się badaniami magnetyzmu. Drugie to podręcznik

"*Metody doświadczalne fizyki ciała stałego*", z której uczą się kolejne roczniki studentów.

Profesor Oleś wypromował 19 doktorów, z których 7-miu jest profesorami. Wychowankowie Profesora pracują na AGH, w przemyśle oraz w instytucjach naukowych w kraju i za granicą. Ostatnio zrobiliśmy w Katedrze 'drzewo genealogiczne' doktorantów Profesora. Jest ono naprawdę imponujące, zawiera wielu doktorantów '3-ciej generacji'.

Profesor Oleś był zamiłowanym wykładowcą i dydaktykiem, a także popularyzatorem wiedzy. Wystarczy wspomnieć jego wkład w organizację Technicznego Uniwersytetu Otwartego na AGH. Za swój wkład w dziedzinie dydaktyki Profesor wyróżniony został nagrodą im. Taklińskiego.

Za swoje osiągnięcia naukowe i organizacyjne Prof. Andrzej Oleś otrzymał wiele prestiżowych nagród i odznaczeń, wymienić tu chyba trzeba na pierwszym miejscu zaszczytny tytuł doktora honoris causa AGH (przyznany w roku 1995).

No i na koniec chciałbym wspomnieć o sprawie niemniej ważnej - tworzył zawsze wspaniałą atmosferę, bezpośrednią i przyjacielską, w gronie współpracowników w Katedrze, na Wydziale i na Uczelni.

Za to wszystko jesteśmy Profesorowi bardzo wdzięczni !
Z jego wielkiego dorobku korzystamy my i korzystać będą następne pokolenia fizyków i dydaktyków.

Krzysztof Wierzbowski,

Kraków, 22 stycznia 2014